

PATVIRTINTA
Šaukėnų Vlado-Pūtvio Putvinskio gimnazijos
direktorius
20 m. d. įsakymu

ŠAUKĖNŲ VLADO-PŪTVIO PUTVINSKIO GIMNAZIJOS VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Remiantis Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T-179 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Kelmės rajono mokyklose tvarkos aprašo“ šio tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) paskirtis – nustatyti visuomenės sveikatos priežiūros Kelmės „Aukuro“ pagrindinėje mokykloje (toliau – mokykla) tikslą, uždavinius, organizavimą, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto (toliau – specialistas) funkcijas, teises ir pareigas.
2. Šis Aprašas reglamentuoja visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, teikiamas mokykloje mokiniams, ugdomiems pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas (toliau – mokiniai).
3. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas mokykloje teikia Kelmės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.
4. Visuomenės sveikatos priežiūrą mokykloje vykdo specialistas, atitinkantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.
5. Savivaldybės teritorijoje esančioje mokykloje ugdomų pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas mokinių visuomenės sveikatos priežiūra finansuojama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.
6. Šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOSE TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose tikslas – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais).
8. Visuomenės sveikatos priežiūros mokyklose uždaviniai:
  - 8.1. vykdyti mokinių sveikatos būklės stebėseną;
  - 8.2. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius;
  - 8.3. vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją.

III SKYRIUS

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

9. Visuomenės sveikatos priežiūra mokykloje vykdoma pagal Mokyklos sveikatos priežiūros veiklos planą, kuris yra sudedamoji Mokyklos metinės veiklos programos dalis. Atsižvelgdamas į mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros poreikius, specialistas kartu su mokyklos bendruomene parengia sveikatos priežiūros veiklos plano projektą.

10. Visuomenės sveikatos priežiūrai mokykloje vykdyti turi būti įrengtas sveikatos kabinetas.

11. Sveikatos kabinete turi būti:

11.1. priemonių, skirtų visuomenės sveikatos rizikai ir aplinkos veiksniams įvertinti, atsižvelgiant į savivaldybės ir mokyklos poreikius;

11.2. priemonių, skirtų mokinių sveikos gyvensenos įgūdžiams ugdyti, atsižvelgiant į mokyklos poreikius;

11.3. informacinių komunikacinių technologijų priemonių (kompiuteris, spausdintuvas ir kt.), telefoninio ryšio priemonių, prieiga prie interneto;

11.4. spinta veiklos priemonėms ir drabužiams laikyti;

11.5. rakinama spinta dokumentams laikyti;

11.6. stalas, kėdės, kušėtė, širma;

11.7. teisės aktuose nustatytos privalomos sveikatos priežiūros mokykloje apskaitos ir statistinės atskaitomybės formos;

11.8. Įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, reglamentuotas Lietuvos higienos normoje HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773.

12. Specialistai uždaviniams įgyvendinti pasitelkia mokyklos bendruomenę.

13. Mokyklos veiklos vidaus dokumentuose nustatytos sekančios tvarkos dėl:

13.1. mokinių apžiūros dėl asmens higienos, pedikuliozės ir niežų (1 priedas);

13.2. mokyklos darbuotojų veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą mokykloje ir teisėtų mokinio atstovų informavimo apie mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą (2 priedas);

13.3. pirmos pagalbos organizavimo (3 priedas);

13.4. gydytojų rekomendacijų vaikams užtikrinimo (vaistų laikymo, išdavimo, vartojimo ir kt.), jeigu vaikas serga lėtine neinfekcine liga (pvz., cukriniu diabetu ar kt.) ir jam reikia pagal gydytojo rekomendacijas vartoti vaistus (4 priedas);

13.5. mokyklos darbuotojų veiksmų, įtarus mokinį vartojus alkoholį, tabaką ir kitas psichiką veikiančias medžiagas (5 priedas).

IV SKYRIUS

SPECIALISTŲ FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

14. Specialistų funkcijos:

14.1. rinkti, kaupti ir analizuoti duomenis apie mokinių sveikatos būklę;

14.2. pateikti pedagogams asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijas dėl mokinių sveikatos bei koordinuoti šių rekomendacijų įgyvendinimą;

- 14.3. teikti išvadas ir pasiūlymus dėl mokinių sveikatos būklės mokyklos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);
  - 14.4. aptarti su mokinio, pradėjusio lankyti mokyklą ir ugdomo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, bent vienu iš tėvų (globėjų, rūpintojų) mokinio sveikatos stiprinimo ir saugos poreikį, o kitų mokinių – pagal poreikį;
  - 14.5. atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnius, identifikuoti mokinių sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį;
  - 14.6. mokyklos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;
  - 14.7. teikti mokyklos administracijai siūlymų dėl mokinių sveikatos stiprinimo ir mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į mokyklos strateginius veiklos planus (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);
  - 14.8. organizuoti mokinių sveikatos stiprinimo priemonių ir mokyklos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją;
  - 14.9. dalyvauti planuojant ir įgyvendinant mokykloje sveikatos ugdymo bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą;
  - 14.10. teikti sveikatos žinių mokyklos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai;
  - 14.11. teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą mokykloje.
-

MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKA

1. Švaros bei asmens higienos tikrinimų tvarkos aprašu siekiama užtikrinti nepilnamečių vaikų teisę į sveiką ir saugią aplinką, rizikos veiksnių, galinčių sukelti užkrečiamas ligas, šalinimą.
  2. Tėvai privalo vaikus išleisti į mokyklą tvarkingai apsirengusius, neprieštarauti mokyklos organizuojamiems vaiko sveikatos, asmeninės higienos patikrinimams, nepažeidžiant vaiko orumo ir teisės į privatumą.
  3. Mokinių asmens higienos švaros patikrinimą, nepažeidžiant vaiko teisių, atlieka visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:
    - 3.1. pagal poreikį, jei toje klasėje buvo aptikta pedikuliozės ar kitų užkrečiamųjų ligų atvejų, prašo klasės mokytojas ar gaunama signalų iš tėvų;
    - 3.2. vaikas, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, neturi būti tuoj pat atkirtas nuo kitų vaikų, be to, jis gali likti ugdymo įstaigoje iki dienos pabaigos.
  4. Esant pedikuliozės ar kitų užkrečiamųjų ligų padažnėjimo atvejams mokyklos patalpose atliekami papildomi valymo darbai su užkrata naikinančiomis buitinėmis valymo priemonėmis;
  5. Esant pedikuliozės atvejui tėvai informuojami individualiai ir konfidencialiai: VSP specialistas praneša mokyklos administracijai. Apie pedikuliozės atvejį tėvai informuojami, klasės auklėtojo ar socialinio pedagogo.
  6. Mokinys utėlių naikinimo metu negali lankyti mokyklos, į mokyklą grįžta tik visiškai išnaikinus utėles, t.y., kai nerandama nei utėlių, nei glindų.
  7. Jei tėvai ar globėjai nesutinka geranoriškai spręsti problemos, mokyklos VG komisija ar mokyklos vadovai pagalbos gali kreiptis į seniūnijos socialinius darbuotojus ar pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame būtų nurodyta, kokiomis priemonėmis ir kada buvo naikinamos utėlės.
-

UGDYMO ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ VAIKUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ ĮSTAIGOJE IR TEISĖTŲ VAIKO ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE ĮSTAIGOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMIŲ SVEIKATOS SUTRIKIMŲ TVARKA

1. Vaikui susirgus ugdymo įstaigoje:
    - 1.1. atsakingas pedagogas apie vaiko sveikatos būklę nedelsdamas informuoja vaiko tėvus/globėjus, ugdymo įstaigoje esantį sveikatos priežiūros specialistą ir klasės auklėtoją;
    - 1.2. sveikatos priežiūros specialistas įvertina, ar vaikas gali toliau dalyvauti kasdienėje veikloje;
    - 1.3. vaikui susirgus, jis paguldomas ramioje vietoje (pvz. sveikatos priežiūros kabinete) ir stebimas iki atvyks tėvai/globėjai;
    - 1.4. nesant sveikatos priežiūros specialisto, vaikas paguldomas ramioje vietoje (miegamajame, sveikatos priežiūros kabinete ar kitoje vietoje) ir stebimas iki atvyks teisėti vaiko atstovai;
    - 1.5. jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiamąja liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų ir stebimas iki atvyks tėvai/globėjai;
    - 1.6. esant būtinumui ar sunkesniai negalavimui, atsakingas pedagogas ar sveikatos priežiūros specialistas informuoja administraciją, kuri nedelsdama kviečia greitąją medicinos pagalbą.
  2. Vaiką pasiimti iš ugdymo įstaigos būtina:
    - 2.1. kai vaikui nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi, yra pūlingų išskyrų iš nosies);
    - 2.2. vaiko liga riboja jo dalyvavimą ugdymo veikloje;
    - 2.3. vaiko būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų vaikų interesų;
    - 2.4. vaiko liga kelia pavojų kitų vaikų ir darbuotojų sveikatai.
  3. Pedagogų veiksmai ugdymo įstaigoje įvykus nelaimingam atsitikimui:
    - 3.1. nepalieka vaiko be priežiūros;
    - 3.2. informuoja sveikatos priežiūros specialistą;
    - 3.3. suteikia pirmąją pagalbą (nesant sveikatos priežiūros specialisto);
    - 3.4. informuoja tėvus (globėjus, tėvius), ugdymo įstaigos vadovą.
    - 3.5. jei reikia kviečia greitąją medicinos pagalbą;
  4. Sveikatos priežiūros specialisto veiksmai ugdymo įstaigoje įvykus nelaimingam atsitikimui:
    - 4.1. įvertina nukentėjusiojo būklę;
    - 4.2. suteikia pirmąją pagalbą;
    - 4.3. informuoja klasės auklėtoją, administraciją, tėvus/globėjus;
    - 4.4. jei reikia kviečia greitąją medicinos pagalbą;
    - 4.5. nepalieka nukentėjusiojo be priežiūros.
-

PIRMOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO TVARKA

1. Už vaikų ugdymą ir priežiūrą atsakingas pedagoginis darbuotojas ar sveikatos priežiūros specialistas ūmiai susirgus vaikui ar įvykus nelaimingam atsitikimui, nedelsdamas suteikia pirmąją pagalbą bei informuoja mokyklos administraciją ir vaiko tėvus/globėjus.
2. Esant būtinumui kviečia greitąją medicinos pagalbą.
3. Jei iškvietus greitąją medicinos pagalbą nukentėjusio vaiko tėvai /globėjai nepasiekiami, ugdymo įstaigos vadovo įgaliotas asmuo lydi nukentėjusį vaiką į ligoninę ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą ir lieka su juo, kol atvyks vaiko tėvai/ globėjai.
4. Vadovaujanti higienos normomis HN-21:2011¹ ir HN- 5:2010², numatytose vietose turi būti pirmosios pagalbos rinkiniai, surašyti tarnybų telefonai, į kurias reikia kreiptis įvykus nelaimingam atsitikimui ar kitai situacijai, reikalaujančiai neatidėliotinių veiksmų.
5. Pirmosios pagalbos rinkiniai turi būti matomoje vietoje, ir lengvai pasiekiami atsitikus nelaimei.
6. Vaikus prižiūrintys ir ugdantys pedagogai turi turėti tėvų (globėjų, įtėvių) adresus ir telefono numerius, kad esant reikalui susisiektų.
7. Sveikatos priežiūros specialistas kartą metuose peržiūri ar pedagogai yra išklaušę pirmos pagalbos mokymo kursus.

---

¹ Higienos norma HN- 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10d. įsakymu Nr. V-773

² Higienos norma HN- 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V - 313

PAGALBOS PAGAL GYDYTOJŲ REKOMENDACIJAS UŽTIKRINIMO TVARKA

1. Tėvai/globėjai pirmą kartą atvedę vaiką į ugdymo įstaigą, privalo informuoti visuomenės sveikatos specialistą bei atsakingą pedagogą apie vaiko ligą ir pateikti šeimos gydytojo rekomendacijas (vaistų vartojimo dozę, vartojimo tvarkaraštį, vartojimo būdą).
  2. Rekomendacijų originalas laikomas pas visuomenės sveikatos specialistą kabinete, jei tokio nėra direktoriaus paskirtoje vietoje, o kopijos su veiksmy planu išdalinamos kiekvienam pedagogui.
  3. Visuomenės sveikatos specialistas ar kitas atsakingas asmuo (pedagogas) pateikia vaikui vaistus tik tą laikotarpį, kuris yra rekomenduotas gydytojo rekomendacijoje ir tik taip kaip nurodyta.
  4. Gydytojo paskirti, segančio vaiko vaistai laikomi vaistų spintoje esančioje pas visuomenės sveikatos specialistą arba atsakingo pedagogo priežiūroje, taip, kad nepaimtų kiti vaikai.
  5. Dvišalėje (vaiko tėvų/ globėjų,) ir ugdymo įstaigos sutartyje numatomas sutikimas dėl pirmosios pagalbos suteikimo, vaistų vartojimo ugdymo įstaigoje, lėtine liga sergančiam vaikui.
-

MOKYKLOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ, ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS

1. Mokykloje mokyklos darbuotojams įtarus mokinių vartojus alkoholi, tabaką at kitas psichiką veikiančias medžiagas, informuoja socialinį pedagogą, jam nesant direktoriaus pavaduotoją ugdymui pagal kuruojančias klases.
  2. Socialinio pedagogo/ direktoriaus pavaduotojo ugdymui veiksmai gavus informaciją apie tabaką vartojusį mokinį:
    - 2.1. individualus pokalbis su mokiniu, dalyvaujant mokyklos administracijai;
    - 2.2. raštiškas mokinio pasižadėjimas dėl tabako nevartojimo.
  3. Socialinio pedagogo/ direktoriaus pavaduotojo ugdymui veiksmai gavus pakartotinę informaciją apie tabaką vartojusį mokinį:
    - 3.1. informuojami mokinio tėvai, mokyklos vadovas;
    - 3.2. vaikas ir tėvai kviečiami į pokalbį mokykloje;
    - 3.3. situacijai nepagerėjus mokinyms perduodamas Kelmės policijos komisariatui.
  4. Mokyklos darbuotojo veiksmai ugdymo įstaigoje pastebėjus alkoholiu ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis apsinuodijusį mokinį:
    - 4.1. nepalieka vaiko be priežiūros (atskiria jį nuo kitų vaikų, kol atvyks tėvai);
    - 4.2. informuoja sveikatos priežiūros specialistą;
    - 4.3. suteikia pirmąją pagalbą, nesant sveikatos priežiūros specialistui mokykloje;
    - 4.4. jei reikia kviečia greitąją medicinos pagalbą.
  5. Su mokiniu, kuris vartojo alkoholi, tabaką ir kitas psichiką veikiančias medžiagas, mokyklos psichologas, socialinis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas veda pokalbius pagal individualiai parengtą planą.
-